

Κώστας Μαρδάς : Κυρίες και Κύριοι,γεια σας.Είναι η εκπομπή «Το πρόσωπο του Σαββάτου».Είμαστε στο κρυφό σχολειό της Ι.Μ.Πεντέλης και είναι κοντά μας ο πατήρ Τιμόθεος Κιλίφης. Καλώς ήλθατε!

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Και σεις, καλώς ήρθατε στη μονή μας και έχουμε ιδιαίτερη χαρά,γιατί τέτοια μέρα σήμερα,πανηγυρική κυριολεκτικά,έχουμε έναν άνθρωπο πανηγυρικό,το Στέλιο Καζαντζίδη,που εκφράζει τη χαρμολύπη της ορθόδοξης πίστης,της εκκλησίας και της κοινωνίας.

Κ.Μ : π.Τιμόθεε,σκέφτηκα να κάνουμε μια άλλου είδους εκπομπή σήμερα,μια σπουδή πάνω στο Στέλιο Καζαντζίδη.Αφορμή αυτής της συνάντησής μας και του σχολιασμού είναι η πρώτη επίσημη ουσιαστικά βιογραφία του Στέλιου Καζαντζίδη από τον Κώστα Μπαλαχούτη,ο οποίος είναι ο αρχισυντάκτης του μουσικού περιοδικού «Δίφωνο» - θα μας μιλήσει μετά - η βιογραφία λέγεται «Κι όσο υπάρχουν θα υπάρχω».Εις τον αιώνα τον άπαντα,λοιπόν!

π.Τ: Μάλιστα.

Κ.Μ: Θέλω,λοιπόν,να συνδυάσουμε τη χαρά και τη λύπη στο Χριστιανισμό,τη χαρά και τη λύπη στα τραγούδια του Στέλιου Καζαντζίδη.Υπάρχει σχέση;Εφάπτονται αυτά σε αρκετά σημεία;

π.Τ: Και βέβαια,προείπα,επειδή είναι Μεγάλο Σάββατο σήμερα,ήδη άρχισε η πρώτη Ανάσταση,αλλά και χθες το βράδυ,τα τροπάρια του Επιταφίου δεν ήταν θρήνοι απογοήτευσης,απελπισίας και αυτοκτονίας,αλλά ήταν «η ζωή εν Τάφω» και άρχισε,ήδη,το πρώτο μήνυμα από χθες το βράδυ στον Επιτάφιο και μετά τον Επιτάφιο,πλέον και σήμερα η πρώτη Ανάσταση,Σταύρωση,πόνος,θλίψη και σήμερα χαρά και το βράδυ θα κορυφωθεί η χαρά! Η Ορθοδοξία μας,είπατε πάρα πολύ ωραία τον όρο αυτό,και η ελληνική κοινωνία και η ελληνική πραγματικότητα,η ιστορία

ολόκληρης της Ελλάδας είναι λύπη και ανάσταση,πόνος,δράμα και επανάσταση και ελευθερία!

Κ.Μ: Κι εκεί,λοιπόν,ο Στέλιος Καζαντζίδης τραγούδησε τον Εσταυρωμένο άνθρωπο.Πάμε να δούμε πώς αναλύει τη σχέση χαράς και λύπης στο Χριστιανισμό και στον Καζαντζίδη,ο επικοινωνιολόγος κ.Σωτήρης Τζούμας :

Σωτήρης Τζούμας : Ο Στέλιος Καζαντζίδης,ένας μύθος ακόμα και σήμερα,αρκετά χρόνια μετά το θάνατό του,όσα χρόνια κι αν περάσουν,θα παραμείνει ένας θρύλος ζωντανός,γιατί αυτό που έχει κατορθώσει ο Καζαντζίδης δεν έχει τολμηθεί μέχρι σήμερα από κανέναν άλλο.Κατόρθωσε να τραγουδήσει με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο,θα έλεγα,τη χαρά και τη λύπη,τη χαρμολύπη.Κατόρθωσε να αγγίξει τον Έλληνα,που όπως είναι ευρύτερα γνωστό,είναι δεμένος με την εκκλησία,την ορθοδοξία,την πίστη,τα βιώματα,τα ορθόδοξα νάματα της εκκλησίας και της πίστεως,κατόρθωσε μέσα από την απλή σκέψη της καθημερινότητας να τα κάνει όλα αυτά τραγούδι.Κατόρθωσε με μια πονεμένη φωνή,που ήταν η φωνή του,μια εγκεφαλική φωνή,αλλά είχε πονεμένο συναίσθημα,καθώς έφθεγγε τα λόγια που έφθεγγε να τραγουδήσει δεκάδες πράγματα που είναι και ήταν συνυφασμένα με τα χρόνια του Έλληνα,εκείνα τα χρόνια που ο Καζαντζίδης βγήκε και πρωτοεμφανίστηκε.Τραγούδησε την αρρώστια,τραγούδησε την ξενιτιά,τραγούδησε τη φτωχολογιά,τραγούδησε την αδικία,τραγούδησε την κακία,τραγούδησε τη μάνα,σαν την Παναγιά του καθενός από μας, – η μητέρα του ονομαζόταν Γεθημανή – τραγούδησε την ορφάνεια,τραγούδησε τους διωγμούς,τραγούδησε την καρτερία,τραγούδησε τον πόνο,τραγούδησε τη φιλία.Ο Καζαντζίδης δανείστηκε μέσα από την εκκλησιαστική θεματολογία πράγματα για να απαλύνει και να ανακουφίσει τον ανθρώπινο πόνο.Δηλαδή,με έναν περίεργο τρόπο είχε κατορθώσει,έτσι ταλαντούχος όπως ήταν,να κάνει τον πόνο,την πίκρα,το βάσανο,να το κάνει διασκέδαση.Ακριβώς,έδινε χαρά στη λύπη.Γι αυτό,όπως σας είπα προηγουμένως,με έναν μοναδικό τρόπο,όπως η

εκκλησία μας μέσα σ'αυτή την περίοδο της Μεγάλης Σαρακοστής,την οποία διανύουμε,τραγουδά μ'έναν περίεργο τρόπο τη χαρμολύπη,διότι αυτό είναι εκκλησία,αυτό είναι η Μεγάλη Σαρακοστή,αυτό είναι η Μεγάλη Εβδομάδα,είναι μια χαρμολύπη,χαρά και λύπη ή αν θέλετε χαρά στη λύπη.Αυτό το μήνυμα διεμήνυε και ο Καζαντζίδης!

Κώστας Μαρδάς: Χαρά και λύπη,λοιπόν,είναι το στοιχείο της Ορθοδοξίας.Πολλά τραγούδια του Στέλιου Καζαντζίδη είναι αφιερωμένα στη μάνα.Σας έχω δώσει ένα τραγούδι,το «θάρθω μανούλα να σε βρω»...

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Μάλιστα.

Κώστας Μαρδάς : Είναι σε στίχους του Κώστα Βίρβου,του μεγάλου μας λαϊκού στιχουργού. Και λέει :

*Θα ῥθω μανούλα να σε βρω,
κοντά σου να πλαγιάσω,
κι όπως ησύχασες εσύ απ' τους καημούς
κι εγώ να ησυχάσω.*

*Όταν ακούσεις να χτυπά
θλιμμένα η καμπάνα,
κάνε μου τόπο δίπλα σου
για να πλαγιάσω μάνα.*

*Μου έχουν πάρει οι εχθροί
το γέλιο απ' τα χείλη,
μα πιο πολύ κι απ' τους εχθρούς με πίκραναν
οι συγγενείς κι οι φίλοι.*

*Και μια γυναίκα μου ῥβησε
τις λίγες μου ελπίδες
και μοιάζω με φθινόπωρο που σβήνουνε
του ήλιου οι αχτίδες...*

Κώστας Μαρδάς : Πώς το βλέπετε εσείς από την πλευρά σας;

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Εδώ ξεπηδούνε δυο βαθιά απέραντα μηνύματα, από μια ελληνορθόδοξη καρδιά, του Καζαντζίδη και του ποιητή που πάνε μαζί. Είναι η πίστη στην αιωνιότητα και η μάνα. Στην ουσία και τα δύο είναι αιωνιότητα. Θα λέγαμε δύο θεσμοί, ο ένας μες στον άλλο. Η μάνα είναι αιώνια, δεν καταριέται ποτέ. Όσο υπάρχει χρόνος.

Κ.Μ : Η μάνα είναι αθάνατη!

π.Τ : Αθάνατη! Και η αιωνιότητα είναι η αθανασία. Η έκφραση της αθανασίας στη μορφή της μάνας. Και η μορφή της μάνας η έκφραση της αθανασίας.

Κ.Μ : Επεσήμανε ο κ.Τζούμας, ότι το όνομα της μητέρας του Στέλιου Καζαντζίδη ήταν Γεθσημανή.

π.Τ : Είναι εκεί ακριβώς που διαδραματίστηκαν τα μεγάλα γεγονότα της σωτηρίας του ανθρώπου, εκεί ήτανε ακριβώς η ζωή, η ανάσταση, η γέννηση, η πορεία. Η μάνα τι είναι; Μια πορεία. Από την ώρα που θα συλλάβει στα σπλάχνα της, πλέον το νεογνό είναι δημιουργία ολόκληρη. Είναι η γέννηση και μετά έρχεται η εκκλησία με τα θεία της μυστήρια, το βάπτισμα, η αναγέννηση, η οποία χαρίζει την αιωνιότητα πλέον, γιατί ο άνθρωπος, Κώστα, όπως πάρα πολύ ωραία το λέμε, είναι διφυής, η μια του φύση είναι η ανθρώπινη φύση, είναι τα αισθητά, τα μάτια κλπ. Με τις αισθήσεις μου πιάνω, αντιλαμβάνομαι τον κόσμο, με την ψυχή μου, λέει ο Πλάτωνας, πιάνω τις ιδέες. Εμείς, λέμε το πνεύμα, τους ουρανούς, την αγιότητα, το Χριστό, την εκκλησία, τα μυστήρια. Να, λοιπόν, η μάνα εκφράζει και το χρόνο και το χώρο και τις αισθήσεις και τα αισθητά, αλλά εκφράζει και την αιωνιότητα. Δεν απογοητεύεται ο ποιητής κι ο Στέλιος που τον τραγούδαγε. Τη μάνα του θα τη συναντήσει εκεί, στην αιωνιότητα κι η μάνα το παιδί. Δεν καταλύεται. Κι εδώ θα κάνω ένα μικρό σχόλιο : Λέει η γραφή «...και χίλια έτη, ως ημέρα μία». Δηλαδή η ημέρα δεν είναι παρά ένα σύμβολο φωτός μέσα στη δημιουργία. Γιατί; Γιατί υπάρχει η

Ανάσταση! Τα χίλια χρόνια είναι,προσέξτε,μια ημέρα.Άρα,εμείς,τα 50,100 που ζούμε,είναι μια ώρα.Σε μια ώρα θάμαστε μαζί με το Στέλιο,θάμαστε μαζί με τους δικούς μας κι εδώ καταλύεται κι ο χρόνος. Σήμερα είναι Μεγάλο Σάββατο! Το βράδυ θα γίνει η Ανάσταση! Κατελύθη ο θάνατος,ο Άδης,ο χώρος,ο χρόνος,η φύση,οι αισθήσεις και μπαίνει η αιωνιότητα!

Κ.Μ : π.Τιμόθεε, ο Στέλιος Καζαντζίδης είναι εδώ...

*Προικισμένος στη ζωή μου
με τη φτώχεια την σκληρή
της φτωχολογιάς τραγούδι
απ' τα χείλη θα βγει.*

*Φτωχέ, βασανισμένε,
φτωχέ, κατατρεγμένε.*

*Σ' ετούτο τον παλιόκοσμο
όταν δεν έχεις χρήμα,
είσαι θαμμένος ζωντανός
μες στις ζωής το μνήμα.*

*Όταν κανείς είναι φτωχός
απ' όλους αδικιέται,
ο φτωχός, μάνα, ο φτωχός, μάνα
καλύτερα να μη γεννιέται,
ο φτωχός, μάνα, ο φτωχός, μάνα
Καλύτερα να μη γεννιέται...*

Κώστας Μαρδάς : «...Ο φτωχός καλύτερα να μη γεννιέται...»

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Είναι πρόκληση η φτώχεια κι όπου υπάρχει φτώχεια δεν υπάρχει πουθενά ασφάλεια.Βλέπετε,οι μάνες από την πείνα έφαγαν ακόμα και παιδιά...(πολιορκεία του Μεσολογγιού).Έχουμε τραγικές

ιστορίες.Η φτώχεια είναι πρόκληση.Καταλαβαίνω τον Καζαντζήδη,γιατί κι εγώ έτσι ξεπήδησα

Κ.Μ : Γεννηθήκατε φτωχός,απ' το Αίγιο...

π.Τ : Πάμπτωχος.Πουλούσα κουλούρια στους δρόμους κι έκανα όλες τις δουλειές που μπορείς να φανταστείς.Και τότε,όταν έβλεπα τους πλούσιους να τρώνε το ψωμί τους με βούτυρο,μέσα μου επαναστατούσα.Ίσως,αυτό έγινε η αφορμή να γίνω ένας επαναστάτης!

Κ.Μ : Κι ένας βαθιά καζαντζιδικός..!

π.Τ : Εκατό τα εκατό!

Γυρίζω απ' τη νύχτα

έρχομαι απόψε απ' του καημού τη φυλακή.

Η απονιά του κόσμου

και η αγάπη σου με στείλανε εκεί,

εκεί που όποιος πάει τα βάσανα ξεχνάει.

Τόσες μέρες τόσες νύχτες

απ' τον κόσμο απουσίαζα.

Το τραγούδι και τους φίλους

για να γιατρευτώ θυσίασα,

το ψέμα τ' αηδίασα.

Γυρίζω απ' τη νύχτα

από τον κόσμο έλειψα πολύ καιρό.

Με ξέχασαν οι φίλοι

κι εσύ δεν μου 'δωσες τσιγάρο και νερό

γυρίζω και πονάω κι όλους τους συγχωράω...

*Νιώθω μια κούραση βαριά
στο σώμα μου και στην καρδιά
και δε μου κάνει όρεξη
ούτε να κουβεντιάσω,
όλα τα έχω βαρεθεί,
θέλω να ξαποστάσω.*

*Κουράστηκα, τσακίστηκα
δε θέλω πια να ζήσω,
ας κοιμηθώ παντοτινά
να μην ξαναξυπνήσω.*

*Με κατατρέξανε πολλοί
και με ποτίσανε χολή,
τα πιο μεγάλα βάσανα
μου φόρτωσαν στον ώμο,
απελπισμένος σέρνομαι
μέσα στον ψεύτη κόσμο...*

**Κώστας Μαρδάς : Συνεχίζουμε, π.Τιμόθεε, με τη σχέση της
χαρμολύπης στο χριστιανισμό και τον καζαντζιδισμό..!**

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Κι επειδή το Μ.Σάββατο, σήμερα, είναι κατ'εξοχήν
ημέρα χαρμολύπης. Γι αυτό, ακριβώς, είμαι σήμερα μαζί σας. Γιατί, θα πουν
πολλοί, ο πατήρ Τιμόθεος, τέτοια μέρα σήμερα και ακούει τραγούδια;

Κ.Μ : Το μεταίχμιο τώρα

π.Τ : Εκφραστής, ο Καζαντζίδης, της χαράς και της λύπης. Κι αυτό εδώ βλέπω
κι από τη στάση του, υπήρξε άντρας σε όλα του και μπροστά στο
θάνατο. Οι μάρτυρες και οι ήρωες δε φοβούνται το θάνατο, Κώστα.

**Κ.Μ : Υπάρχει άλλο ένα τραγούδι, πάλι του μεγάλου Κώστα Βίρβου
και λέει :**

*Με πίκρες ξημερώνουμε
βραδιάζω με τον πόνο
ο θάνατος που καρτερώ
θα με γλιτώσει μόνο.*

*Πότε θα 'ρθει κι η σειρά μου
πότε θα 'ρθει λαχταρώ
όλοι Τρέμουνε το χάρο
μα εγώ τον καρτερώ.*

*Ο θάνατος είναι γλυκός
για τους βασανισμένους
ετούτος ο παλιοντουριάς
είναι για ορισμένους...*

*Μοιάζουν τα δικά μου πάθη
σαν τα πάθη του Χριστού
και το πιο πικρό ποτήρι
με κέρασανε παντού...*

π.Τ : Εδώ,μου θυμίζει τον απόστολο Παύλο,ο οποίος λέει : «Θέλω να πεθάνω,το συντομώτερο να φύγω,να πάω στην άλλη ζωή πούναι γεμάτη χαρά.Όμως,κάθομαι για σας και λυπούμαι αυτή τη στιγμή.Για να μπορώ να δώσω το μήνυμα της χαράς. Ο Παύλος και οι ήρωες ποθούσαν το θάνατο,γιατί πίστευαν στην αιωνιότητα.Ο Καζαντζίδης,έτσι έζησε,ποθώντας πάντοτε την αιωνιότητα.Ναι,μεν,κλαίγοντας,γιατί ήταν άνθρωπος γνήσιος,αυθόρμητος,αυθεντικός,πονούσε,εσφάδαζε,αλλά η πεποίθησή του ότι θα λυτρωνόταν με το θάνατο,τον δέχτηκε το θάνατο πραγματικά αντρίκια.Έτσι πεθαίνουν οι ήρωες και οι άγιοι,Κώστα.

Κ.Μ : Είπατε,προηγουμένως,ότι ο απόστολος Παύλος,λέει σε μια φράση «Θέλω να πεθάνω...» κι εδώ υπάρχει άλλο ένα τραγούδι του Καζαντζίδη,που λέει :

*Θέλω να πεθάνω, θέλω να πεθάνω,
θέλω να πεθάνω για να μην πονώ,
μα ποιος θα κοιτάξει το φτωχόσπιτό μου,
όταν θ' απομείνει έρημο κι ορφανό.*

*Έχω μανούλα κι αδελφές, γυναίκα και παιδάκια
κι αν κλείσω τα ματάκια μου, θα μείνουν στα σοκάκια.*

*Δεν περνάει μέρα, δεν περνάει μέρα,
δεν περνάει μέρα να μην πικραθώ,
όλα, πια, τα βάρη πέσανε σ' εμένα
και στα δυο μου πόδια πώς θα κρατηθώ...*

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Βλέπεις, πονάει. Ο Χριστός πάνω στο σταυρό,Κώστα,είπε : «Τη μάνα μου να φροντίσετε..!» και κάλεσε τον Ιωάννη,τον αγαπημένο μαθητή και του λέει : «Ιδού η μήτηρ σου,ο Χριστός,ο Θεός!».Τη μάνα του εφρόντισε πάνω απ'το Σταυρό! Βλέπεις,ότι ο Καζαντζίδης και ο ποιητής αυτό εκφράζουν.Τον άνθρωπο που μένει πίσω,στα σοκάκια.Ο μεν Χριστός,θα το επαναλάβω,την Παναγία την ανέθεσε στον Ιωάννη.Έτσι και ο Καζαντζίδης και οι μεγάλοι αυτοί ποιητές μας,οι βάρδοι,οι αυθεντικοί,δεν είναι εξωπραγματικοί,πονούνε και στη γη και πιστεύουν και στον ουρανό!

Κώστας Μαρδάς : Εμείς δεν θα αγιοποιήσουμε το Στέλιο Καζαντζίδη.

π.Τ : Όχι.

Κ.Μ : Αλλά θα βρούμε τα σημεία που εφάπτονται.

π.Τ : Άγιος,Κώστα,δεν είναι ο άσφαλτος.Άγιος είναι αυτός που πορεύεται με πίστη στη ζωή,που δεν αυτοκτονεί και πιστεύει στην αιωνιότητα.Αυτός είναι ο άγιος!

Κ.Μ : Ο άγιος είναι ο βιοπαλαιστής.

π.Τ : Μπράβο.Το είπες πάρα πολύ ωραία.Ο βιοπαλαιστής.Η μάνα που παλεύει,ο πατέρας που παλεύει,το παιδί που παλεύει,ο παπάς που παλεύει,ο δημοσιογράφος ο τίμιος που παλεύει.Κάθε τίμιος άνθρωπος και μάλιστα στη σημερινή προκλητική κοινωνία,είναι άγιος. Ο άγιος δεν είναι εξωπραγματικός.

Κ.Μ : Πάμε να δούμε τι λέει ο βιογράφος του Στέλιου Καζαντζίδη,ο Κώστας Μπαλαχούτης.

Κώστας Μπαλαχούτης : Είχε ευχάριστες αναμνήσεις,όπως μου έλεγε,από τα χωριά της βορείου Ελλάδος,όπου αρχίζει και συνειδητοποιεί,ότι η φωνή του είναι ιδιαίτερη,γιατί,ενώ βόσκει κάτι προβατάκια και κατσικάκια,όπως μούλεγε χαρακτηριστικά,βλέπει,ότι όταν παίζει και τραγουδάει,οι γυναίκες στο χωριό τον κρατάνε με γλυκά,κεράσματα,πράγμα που έκαναν μόνο για τους υψηλούς επισκέπτες και μάλιστα στις γιορτές,όχι κάθε μέρα κι εκεί αρχίζει να συνειδητοποιεί ότι η φωνή του αρέσει.Κάτι που κατάλαβε και αργότερα,όταν δούλευε στη Lanatex,στα εργοστάσια της Νέας Ιωνίας,όπου δούλεψε για μεγάλα διαστήματα,γιατί από 15 χρονών παιδί έμεινε ορφανός και έπρεπε να συντηρήσει τη μητέρα του και το μικρό του αδελφό.Όταν δούλευε,λοιπόν και τραγουδούσε,οι εργάτες οι άλλοι σταματούσαν να εργάζονται.Μάλιστα,ο ιδιοκτήτης του εργοστασίου του είχε χαρίσει μια κιθάρα.Κι εκεί που άρχισε να γρατσουνάει τις πρώτες του πενιές και είχε τις πρώτες του μνήμες,που δεν ήταν όλες ευχάριστες.Για παράδειγμα,στον Έσπερο,ένα άλλο εργοστάσιο της περιοχής,στρατιωτικό,όπου επεξεργάζονται χιτώνια,κάλτσες κλπ. Έπρεπε να δουλεύουν με μάσκες προστασίας.Και στο θάλαμο με τα χημικά,όπου διαλύουν αυτά τα ιμάτια,αντί για μάσκα δούλευε μόνο με ένα πανί και τα πνευμόνια του,όπως λέει,μπουκώνανε από τα χημικά και τα αέρια.

Κώστας Μαρδάς : Αυτά,λοιπόν,τα πνευμόνια μπουκώνανε από τα χημικά...

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Έτσι είναι,όπως και ο πατέρας μου,όταν γύρισε από τη Μικρά Ασία,εδούλεψε στη χαρτοποιία του Αιγίου και από το χαρτί αυτό και τα χημικά πήρε φυματίωση και πέθανε φυματικός.

Κ.Μ : Ο Στέλιος Καζαντζίδης ήταν ένας άνθρωπος που μπορούσε να κάνει δισεκατομύρια.Μου είχε πει η σύζυγός του, η Βάσω Καζαντζίδη,ότι υπήρχαν πολλές προσφορές,ακόμα κι ένα δισεκατομύριο δραχμές.Ήταν η τελευταία προσφορά.Κι όμως,αρνιόταν.Βεβαίως,με το τραγούδι,ως επαγγελματίας,έκανε πολλά λεφτά.Αλλά,άλλα τόσα λεφτά τα κλωτσούσε,τα αρνιόταν συνειδητά.Αυτή η σχέση του Καζαντζίδη με το χρήμα,που είναι ,βέβαια,προϊόν εργασίας,αλλά και που με τον ίδιο τρόπο μπορεί να το πετάξει,να το περιφρονήσει.

π.Τ : Είναι μεγάλη αρετή αυτό.Το να μην υποδουλωθείς στο χρυσό,αλλά στο Χριστό,την αρετή.Ο Χριστός το είπε.Μπορούσε να ήταν ο πιο πλούσιος και ήταν λιτός,δεν είχε που να κλίνει την κεφαλή.Γι αυτό,βλέπεις,οι αληθινοί χριστιανοί,οι αληθινοί πιστοί και οι μάρτυρες,ήταν άνθρωποι,οι οποίοι κλώτσισαν το χρήμα.Το χρήμα είναι για μια χρήση.Αφού θα πάρεις ένα τραγούδι,αφού θα πάρεις δυο μέτρα μνήμα,τι το θέλεις το πολύ το χρήμα! Είναι φοβερό.Έχω παρατηρήσει,ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι οι σωστοί,δεν θέλουνε το χρήμα και έχει αξία να μπορείς να έχεις πολύ χρήμα...

Κ.Μ : ...και να το πετάς.

π.Τ : Και να το πετάς, Κώστα.Δεν έχει να φάει ο δούλος του Θεού και νηστεύει.Να έχεις να φας και να νηστεύεις,αυτό είναι αρετή!

Κ.Μ : π.Τιμόθεε, «Τι να τα κάνω τα λεφτά...» τραγουδάει ο Στέλιος.

Τι να τα κάνω τα λεφτά τα πλούτη και τα σπίτια

στο άρρωστο κορμάκι μου δε δίνουνε βοήθεια.

*Ας είχα την υγείά μου κι ας ήμουν φτωχός
τα λεφτά δε με γιατρεύουνε το βλέπω δυστυχώς.*

*Ούτε νερό πια δεν μπορώ στο στόμα μου να βάλω
σαν του ανθρώπου την υγεία στον κόσμο δεν είναι άλλο...*

Κώστας Μαρδάς : Υγεία,λοιπόν,σωματική και ψυχική,φαντάζομαι.

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Η υγεία είναι ο άσσος και πίσω είναι τα άλλα μηδενικά. Χωρίς τον άσσο,εκατό μηδενικά βάλει,δεν έχουν αξία. Είναι ο άσσος η υγεία,αλλά είπες ένα πολύ ωραίο. Σώματος και ψυχής.Γιατί υγεία έχουν και τα βόδια και τα γαϊδούρια,τα ζα που λένε.Αν δεν έχεις και υγιή σκέψη,νου καθαρό,ψυχή καθαρή,τότε η υγεία η σωματική μπορεί να αποβεί ολοκληρωτική καταστροφή.Υγεία δεν είχε και ο Χίτλερ,υγεία δεν είχαν και όλοι οι εγκληματίες.Αλλά δεν είχαν,όμως,σκέψη,ψυχή,πνεύμα.Εμείς το λέμε,κατ'άμφω υγεία,δηλαδή σώματος και ψυχής.Και για να κάνω ένα ακόμη σχόλιο.Ο άνθρωπος είναι ενιαίος,Κώστα,σώμα και ψυχή.Δεν έχει το δυϊσμό αυτό που έχει ο πλατωνικός φιλοσοφικός άνθρωπος,άλλο σώμα κι άλλο ψυχή.Εμείς λέμε,ψυχή και σώμα μαζί.Το σώμα είναι ο ναός του αγίου πνεύματος,η ψυχή φωτισμένη να κατοικεί στο ναό του αγίου πνεύματος.Έτσι,σώμα και ψυχή να είναι εν υγεία και ο άνθρωπος τότε μόνο έχει απέραντη προκοπή.Θα κάνω και μισό δευτερόλεπτο ακόμα το σχόλιο.Λόγω της ιδιότητάς μου,μου έχουν εξομολογηθεί άνθρωποι πάμπλουτοι,τελείως δυστυχισμένοι,γιατί δεν είχαν υγεία ψυχής και μετά σώματος.Κι άκουσα αυτό που είπε η Χριστίνα Ωνάση : «...ο πλούτος περνούσε μπροστά μου ποτάμι,ευτυχία ούτε δράμι...».Και ένα από τα πρόσωπα που υπηρέτησε τον Ωνάση,μου έλεγε : «Όταν έφευγε από τα μεγάλα γλέντια και τις χαρές,έκλαιγε σαν μικρό παιδί...».Άρα,πρώτα είναι η ψυχική υγεία και μετά τα πλούτη και όλα τ'άλλα.

Κ.Μ : Πάμε ν'ακούσουμε τι λέει ο Κώστας Μπαλαχούτης για τα δάκρυα του Καζαντζίδη.

Κώστας Μπαλαχούτης : Ο Καζαντζίδης συγκινούνταν πολύ.Ακόμη κι όταν επέστρεψε στη δισκογραφία το 1987 μετά από 12χρονη αποχή,μετά το δίσκο «Υπάρχω».Υπάρχει μαρτυρία του Λευτέρη Χαψιάδη,ο οποίος είναι και στιχουργός στον πρώτο του δίσκο «Στο δρόμο της επιστροφής»,γράφοντας στο studio του Κοσμά του Φιλιππίδη στη Μεσογείων κατόπιν απαίτησης του Καζαντζίδη,γιατί ήτανε φίλος του.Ο Καζαντζίδης μέχρι να πει το πρώτο τραγούδι,δακρύζει.Βουρκώνει και δεν μπορεί να συνεχίσει.Του ζητάει μισό ταβόρ.Βγαίνει έξω,είναι Δευτέρα μεσημέρι προς απόγευμα,τα φαρμακεία είναι κλειστά.Γυρνάει όσο μπορεί.Βρίσκει κάποιο φαρμακοποιό και του λέει «σε παρακαλώ πολύ,δώσε μου το συγκεκριμένο χάπι.Ο φαρμακοποιός του λέει,ότι χωρίς τη συνταγή του γιατρού δεν μπορεί να του δώσει τέτοια χάπια.Του λέει,ότι είναι ο Καζαντζίδης εδώ κοντά στο studio και κλαίει συγκινημένος και δεν μπορεί να συνεχίσει την ηχογράφηση.Ο φαρμακοποιός του λέει : «Με κοροϊδεύεις; Ο Καζαντζίδης έχει να τραγουδήσει πολλά χρόνια...».Του λέει,ότι είναι ο πρώτος δίσκος μετά την απουσία του.Επιμένει εκείνος.Τελικά,ο φαρμακοποιός κλείνει το φαρμακείο και πηγαίνει μαζί του με τα σχετικά φάρμακα.Ο Καζαντζίδης παίρνει το χάπι και αρχίζει να τραγουδάει.Ο φαρμακοποιός βουρκώνει και βάζει ο ίδιος τα κλάματα.Μένει απαρηγόρητος και παίρνει κι εκείνος το άλλο μισό του χαπιού για να συνέλθει! Κι ένας από τους λόγους,που δεν τραγουδούσε ο Καζαντζίδης,σύμφωνα με μαρτυρίες φίλων του και συνεργατών του και που απέφευγε τις εμφανίσεις γενικότερα,είναι ,όπως λένε,ότι δεν μπορούσε,η συγκίνησή του ήταν τέτοια και το πάθος του ακροατή γι αυτόν,δεν μπορούσε να τους βλέπει να κρέμονται όλοι πάνω από τη φωνή του και το συναίσθημα αυτό το έντονο και φοβόταν μήπως από αυτό το συναίσθημα δεν μπορούσε να αρθρώσει το τραγούδι στο μικρόφωνο.

Κώστας Μαρδάς : Κλαίνε και οι δυνατοί,λοιπόν,έτσι;

π. Τιμόθεος Κιλίφης :Κλαίνει.Κι ο Χριστός είδον την πόλην,έκλαψεν.Ο θεάνθρωπος είδε το δράμα.Ο Καζαντζίδης,εγώ,εσείς,όλοι οι άνθρωποι,όταν δούμε το ανθρώπινο δράμα και δεν κλάψουμε είμαστε τούβλα,ντουβάρια,τσιμέντα.Όχι μόνο ο Καζαντζίδης σαν άνθρωπος.Ο άνθρωπος που δεν κλαίει είναι αφύσικος.Το δάκρυ είναι λύτρωση και μάλιστα όταν είναι δάκρυ μετανοίας και επιστροφής,όπως λέει ο Ιωάννης της Κλίμακος,τότε είναι το σωστό δάκρυ,της χάριτος του Θεού.Έχουμε και δάκρυα απογοήτευσης.Μακριά από αυτά.

Κ.Μ : Έχουμε και κροκοδείλια δάκρυα.

π.Τ : Μπράβο,Κώστα.Ο Καζαντζίδης και οι γνήσιοι έκλαψαν γνήσια,όπως επαναλαμβάνω ο Χριστός,όταν είδε το Λάζαρο. Ο Θεός,ο θεάνθρωπος,δεν είναι έξω από την πραγματικότητα.Κάθε γνήσιος άνθρωπος κλαίει και χαίρεται,γι αυτό και ο Καζαντζίδης,θα το επαναλάβω,κλαίει γνήσια.Τώρα,μου φέρνεις στη μνήμη μου ένα φίλο μου,το Ζαμπέτα.Εμπήκε στην Αγια-Μαρίνα,πήγε και στάθηκε μπροστά στην εικόνα,δεν τόχε πάρει είδηση,ότι εγώ ήμουνα μέσα,αφήνει ένα χαρτονόμισμα μεγάλης αξίας τότε,δακρύζει,κλαίει και λέει :«Αγια-Μαρίνα,ρίξε και κά'να βλέφαρο και σε μας..!»Εδάκρυσε κι έφυγε.Αυτοί είναι οι αυθεντικοί.Κουβέντιαζα με το Γρηγόρη τον Μπιθικώτση για κάποια πράγματα.Είναι φοβεροί άνθρωποι.Αυτοί ζούνε.Είναι γνήσιοι άνθρωποι.Έχω συναντήσει πολλούς τέτοιους ανθρώπους,πραγματικούς άνδρες,που όμως όταν έρχεται η ώρα,κλαίνει.Ο Κολοκοτρώνης σε ώρες δύσκολες έκλαιγε και κρυβόταν να μην τον δούνε,για να μη χάσει αυτό που είχε.

Κ.Μ : Ο λόγος στο Στέλιο...

Μη με λυπάσαι διώξε με απόψε

σαν να`μαι αγριολούλουδο

και τη ζωή μου κόψε

Εγώ γυμνός ξεκίνησα

εγώ πηγαίνω μόνος

Σπίτι μου είναι ο δρόμος

και τραγούδι μου ο πόνος.

Διώξε με και μη λυπάσαι

τι θα γίνω μη φοβάσαι

κι αν χιονίζει και αν βρέχει

τ' αγριολούλουδο αντέχει...

Κώστας Μαρδάς : Το αγριολούλουδο αντέχει.Εκφράζει καρτερία,στωϊκότητα.Είναι χριστιανική η στωϊκότητα;

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Δεν είναι η στωϊκότητα με την έννοια τη φιλοσοφική των στωϊκών φιλοσόφων,που είναι κι αυτή μια πτυχή.Ο Καζαντζίδης ήταν πιστός ως προς την πίστη στο Θεό.

Κ.Μ : Πάντως,έχει τραγούδια που απευθύνονται με πίκρα και προς το Θεό.

π.Τ : Μα ο Δαυίδ;

Κ.Μ : Γιατί ο Θεός αφήνει την αδικία;

π.Τ : Ο Δαυίδ λέει ένα ωραίο.Ο Καζαντζίδης σ'αυτές τις εκφράσεις και εκφάνσεις του είναι ένας Δαυίδ.Λέει ο Δαυίδ στο Θεό : «εξεγέρθητι,ινατί υπνοίς,Κύριε;...ινατί το πρόσωπόν σου αποστρέφεις;επιλανθάνει της πτωχείας ημών και της θλίψεως ημών;»Ψαλμ.43,24-25. Μην κοιμάσαι,εμείς υποφέρουμε,Κύριε.Το είπα κι εγώ με τον πόλεμο στο Ιράκ.Μην κοιμάσαι,Θεέ μου,εμείς χανόμαστε.Σφάζεται κόσμος,αδικία.Εκατομύρια παιδιά πεθαίνουν στην Αφρική.Εκεί που είναι τα μεγάλα γιατί.Και είπα τότε : Όσο δυνατή και να είναι η λογική μας και του μεγαλοφυούς ακόμα,δεν μπορεί να χωρέσει τον άπειρο Θεό,την άπειρη αιωνιότητα.Γιατί επιτρέπει αυτή την τραγωδία; Το γιατί,μαζί με τον Καζαντζίδη,μαζί με τον Δαυίδ,να με συγχωρέσει ο Θεός,το λέω κι εγώ (κάνει το σταυρό του).Δεν καταλαβαίνω πολλές φορές τα δράματα.Μόνο σφαδάζω και κλαίω.Τίποτε άλλο,Κώστα.

Κ.Μ : Ένα άλλο θέμα που τραγούδησε ο Καζαντζίδης είναι η φιλία,αλλά και η προδοσία από τους φίλους.

π.Τ : Ο Ιούδας,φίλος με το Χριστό.Τον ευεργέτησε και τον πρόδωσε.Μα,το χειρότερο φιλή είναι της προδοσίας και το ωραιότερο της αγάπης.Το φιλή είναι αγωγός καταστροφής,αλλά και αναγέννησης.Και προδοσίας,αλλά και λατρείας.Εξαρτάται από ποια καρδιά βγαίνει.Από δω ξεκινάνε όλα.Γι αυτό η καρδιά που προδίδει είναι πρόστυχη.

Κ.Μ : Η προδοσία απ'τους φίλους είναι πιο σκληρή,αβάσταχτη.

π.Τ : Αβάσταχτη.Συχνά φίλοι είναι φίδια.Γι αυτό είπε ο Χριστός για τον Ιούδα,ότι φίλος τον πρόδωσε.Κι εδώ κάνω το σχόλιο.Λέει ο Αριστοτέλης,κάθε 300 χρόνια βρίσκεται αληθινός φίλος.

Κ.Μ : Κι άντε να περιμένεις...

π.Τ : Ζει η φιλία,λόγω του αληθινού συμφέροντος.Φιλία ε' ναι να σε αγαπώ όπως είσαι,να θυσιάζομαι όπως είσαι και να είμαι έτοιμος εγώ να σε αγκαλιάσω στην τραγικότερη ώρα της ζωής σου,όπως κι εσύ εμένα.Αν δεν έχεις τέτοια φιλία,Κώστα,εσύ προς εμένα κι εγώ προς εσένα,είμαστε κι οι δυο προδότες της ανθρωπιάς,της καρδιάς,της αγάπης και της φιλίας.Σπάνιο φαινόμενο.

Κ.Μ : Δεν έχω καμία αντίρρηση.

Απ' τους φίλους π' αγαπούσα

δεν το φανταζόμουνα

πως μια μέρα θα πονούσα

και θα προδωνόμουνα.

Νόμιζα πως ήταν φίλοι

κι όμως με προδώσανε

την καρδιά μου και τα χείλη

μου τα φαρμακώσανε...

*Ξέρω νεκρούς που έχουν τα μάτια ανοιχτά
και που χτυπάει κανονικά μέσα η καρδιά τους,
παν στη δουλειά, χτυπάνε κάρτα στις επτά,
στο μισθολόγιο υπάρχει τ' όνομά τους.*

*Αλλά έχουν φύγει μυστικά και σιωπηλά
κι έχουν χωρίσει από τον κόσμο τα δικά τους,
γιατί οι άνθρωποι πεθαίνουν, τελικά,
τη μέρα που πεθαίνουνε τα όνειρά τους.*

*Ξέρω νεκρούς που μες στους δρόμους περπατούν,
κοιτούν βιτρίνες, παζαρεύουν και ψωνίζουν
κάνουνε Πάσχα και τα έθιμα κρατούν,
πληρώνουν φόρους και στις εκλογές ψηφίζουν...*

Κώστας Μαρδάς : Ένα συγκλονιστικό τραγούδι.Στίχοι Σώτιας Τσώτου.Έχει γράψει συγκλονιστικά ποιήματα,π.Τιμόθεε.

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Μάλιστα.

Κ.Μ : Η μουσική είναι του μεγάλου δημοτικού και λαϊκού μας μουσικοσυνθέτη Τάκη Σούκα.Ενός βυζαντινού συνθέτη.

π.Τ:Μάλιστα.Ακούγεται στο τραγούδι,

αλληγορία,φαντασία,φυσική,μεταφυσική,χρόνος,αιωνιότητα...Μα κι ο

Θεοδωράκης από ψάλτης ξεκίνησε.Κι εδώ,λέω,για τους ακροατές και τους

τηλεθεατές μας.Η Βυζαντινή μουσική είναι απόρροια της βαθιάς ελληνικής

μουσικής και δεν έχουμε απομεινάρια,αλλά περιγραφές και η μουσική είναι

μια,διαχρονική ταυτότητά μας.Οι βυζαντινοί πήραν τη μουσική των

αρχαίων.Το δημοτικό τραγούδι,Κώστα,επήρε τη βυζαντινή μουσική και θα

το δείτε και στον Καζαντζίδη και στο Μπιθικώτση και σε άλλους.Το

ρεμπέτικο τραγούδι μέσα του έχει βυζαντινή βάση.Έτσι,λοιπόν,η μουσική η

αρχαία, η βυζαντινή μουσική, η θεία αυτή μουσική, το δημοτικό τραγούδι και μετά η σύγχρονη μουσική. Εδώ, λέει, ο Γκαίτε ένα περίφημο. Τέτοια ρωμαλέα μουσική και τέτοιο ρωμαλέο τραγούδι δεν υπάρχει στον κόσμο. Ο

Σατωβριάνδος το ίδιο. Οι μεγάλοι ξένοι είπαν, εάν, λέει ο Μότσαρτ, ο Μπαχ, ο Μπετόβεν ξέρανε ελληνική μουσική και ελληνικό δημοτικό τραγούδι θα φτιάχνανε μεγαλύτερα αριστουργήματα στην ανθρωπότητα. Έχει βάση και οι αρχαίοι το είπαν αυτό το υπέροχο : «η ανθρώπινη φύση άδει!» Ο δε Πλάτωνας αυτό το περίφημο που όλοι πρέπει να ξέρουμε : «η ανατροφή των παιδων πρέπει να συνίσταται στη γυμναστική και στη μουσική». Ο δε Αριστοτέλης λέει, ότι «η μουσική η ελληνική τείνει προς την αρετή». Και ο Ευρυπίδης λέει «δεν χρειάζεται, δεν πρέπει και είναι άζωος (=δεν ζει) αυτός που δεν ξέρει μουσική». Ο Θεός είπε ένα υπέροχο : «όποιος δεν τραγουδάει δεν είναι καλός άνθρωπος». Οι καλοί τραγουδούν, οι κακοί ποτέ.

Κ.Μ : Πάμε να δούμε γιατί τραγούδησε με έναν χαρούμενο και παράλληλα λυπητερό τρόπο τα βάσανα του βιοπαλαιστή ανθρώπου.

π.Τ : Τη χαρμολύπη.

Κ.Μ : Πάμε ν' ακούσουμε παλιά στιγμιότυπα από τα παιδικά χρόνια του Στέλιου.

Κώστας Μπαλαχούτης : Αρχίζει να κάνει από πολύ νωρίς διάφορα επαγγέλματα. Να πουλάει νερό με στάμνα στην οδό Αθηνάς. Να βράζει κάστανα 50-60 οκάδες μου'λεγε και να τα πουλάει στο εργατικό κέντρο της Νέας Ιωνίας. Να πουλάει τσιγάρα στην Ομόνοια και να τον συλλαμβάνουν, μάλιστα, γιατί δεν είχε άδεια μικροπωλητή. Να τον πηγαίνουν στο τέταρτο αστυνομικό τμήμα και όπως μου'λεγε από το πολύ το ξύλο και το τράβηγμα του αυτιού του, ο αστυφύλακας το έκανε λάστιχο. Να κοιμάται στις σκάλες της Ομόνοιας γιατί δεν είχε χρήματα να επιστρέψει στο σπίτι με το λεωφορείο ή με το τραμ τότε. Εκεί γνώρισε και τη Μαρίκα Νίνου, που πήγε και τν επισκέφτηκε μια παραμονή πρωτοχρονιάς στις σκάλες του ηλεκτρικού. Τον κέρασε κάτι κι αυτό του είχε μείνει βαθιά χαραγμένο στη

μνήμη του. Τα βιώματα αυτά, λοιπόν, έδιναν στον ίδιο, σύμφωνα με τη δική του μαρτυρία, τη δυνατότητα να ερμηνεύει τα τραγούδια του κατ'αυτόν τον τρόπο.

Κώστας Μαρδάς : Το σχόλιό σας, το τραγούδι σας.

π. Τιμόθεος Κιλίφης: Το τραγούδι και όταν βλέπω σαν το Στέλιο τον Καζαντζήδη, ακούγοντας και αυτά, συγκινούμαι πολύ. Γιατί ο Χριστός μπορούσε να είχε την καλύτερη δουλειά, βασιλιάς, αυτοκράτορας, στρατάρχης. Μαραγκός ήτανε. Και τον δώχνανε με το ζεμπύλι. Και ξέρω ανθρώπους με το ζεμπύλι, αχθοφόρους, ανθρώπους μικροπωλητές και υποκλίνομαι. Που δεν είναι ούτε πατριάρχες, ούτε δεσπότες, ούτε κανένας από μας τους μεγαλόσχημους. Και είναι αυτοί οι αχθοφόροι, σαν το Στέλιο, τα παιδιά αυτά στους δρόμους, με την τιμιότητά τους στη δουλειά, την αρετή.

Κ.Μ : π. Τιμόθεε, πάμε ν' ακούσουμε άλλη μια υμνωδία του Στέλιου.

*Ούτε στρώμα να πλαγιάσω,
ούτε φως για να διαβάσω
το γλυκό σου γράμμα, ωχ, μανούλα μου
Καλοκαίρι κι είναι κρύο
ένα μέτρο επί δύο
είναι το κελί μου, ωχ, μανούλα μου.*

*Μα εγώ δε ζω γονατιστός,
είμαι της γερακίνας γιος
Τι κι αν μ' ανοίγουνε πληγές
εγώ αντέχω τις φωτιές
Μάνα μη λυπάσαι, μάνα μη με κλαις...*

Κώστας Μαρδάς : «εν φυλακή ήμην και ήλθετε προς εμέ...»

Κυριακή της Απόκρεω, Ματθ. ανάγνωσμα, 25 (31-46). Έχει πολλά τραγούδια για τους φυλακισμένους.

π.Τιμόθεος Κιλίφης : Κώστα,επι ιταλικής κατοχής με πιάσανε οι Ιταλοί και με φυλακίσανε.Έχω λάβει πείρα και της φυλακής,αλλά από τότε και μετά συμπαθώ τους φυλακισμένους.Κι αυτό που θα σου πω,Κώστα,δε θα το πιστέψεις.Μετά από τη δοκιμασία της φυλακής,οι άνθρωποι αυτοί κατά 90% είναι οι πιο σωστοί και τίμιοι και δίκαιοι άνθρωποι κι όταν ήμουνα στις κρατικές φυλακές της Κρήτης και τότε τους εκτελούσαν,ήταν η εποχή που ακόμα δεν είχε καταργηθεί ο θάνατος,όταν είδα 60 ετοιμοθάνατους και μου εκμυστηρεύτηκαν τη ζωή τους,τη μετάνοιά τους και τη μεταστροφή τους,έκλαιγα ώρες και επί μια βδομάδα δεν μπορούσα να φάω.Αλλά και σήμερα,όταν πηγαίνω στις φυλακές,συνήνητησα τέτοιες φωτεινές μορφές μες στις φυλακές,Κώστα,που δεν τις συναντώ στην καθημερινή μου ζωή,ούτε μέσα στον κλήρο,ούτε στην πολιτική,ούτε μες στην κοινωνία.Γι αυτό δίνω ένα μήνυμα,εκτός των εξαιρέσεων των διεστραμένων,φυσικά των εγκληματιών,κάνω ένα μήνυμα και στην εκκλησία και στην κοινωνία να προσέξουμε τους φυλακισμένους,γιατί είπες πάρα πολύ ωραία,εν φυλακή ήμην...Δεν είπες,αν είχες πτυχία,αν είχες λεφτά,αν επισκέφτηκες το φυλακισμένο,που είναι ο Χριστός.Λέει,οι αδελφοί μου είναι αυτοί.Εγώ είμαι αυτός.Για σκέψου το αυτό για μισό λεπτό,ότι ο Θεός δεν είπες,ότι εγώ είμαι ο Μεγαλέξανδρος ή ο Σωκράτης ή ο Σόλωνας ή ο Λυκούργος ή ο Βούδας ή ο Ζωροάστρης,αλλά είπες εγώ είμαι ο φυλακισμένος και ο άρρωστος εκείνος,γι αυτό με συνεκίνησε του Στέλιου αυτό το τραγούδι.Και να έχουμε το νου μας και σήμερα που είναι Μεγάλο Σάββατο τους φυλακισμένους,τους πονεμένους,που δεν θα κάνουν Ανάσταση αυτοί με τους συντρόφους τους.

Κ.Μ : Τους απόκληρους.

π.Τ : Τους απόκληρους,τους περιφερειακούς,θα έλεγα τους ρεμπέτες,κατ'επέκταση τους ανθρώπους αυτούς που πονάνε να τους αγκαλιάσουμε αν θέλουμε να κάνουμε σωστή Ανάσταση κι όχι βερμπαλιστική.

Κ.Μ : πατέρα Τιμόθεε, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για αυτή τη διδασκαλία.

π.Τ : Χριστός Ανέστη,Κώστα!

Κ.Μ : Χριστός Ανέστη,για αυτή τη διδαχή!

π.Τ : Και ν'αναστηθούμε κι εμείς κι όλο το ανθρώπινο γένος.Αληθινή Ανάσταση!

Κ.Μ : Αμήν και πότε;

π.Τ : Γένητο!

Ως κατακλείδα αυτής της διδαχής στη σχέση της χαρμολύπης στο χριστιανισμό και στον Στέλιο Καζαντζίδα, παραθέτουμε τους παρακάτω λαϊκούς στίχους αφιερωμένους στη ζωή και το ανεκτίμητο και μεγαλιώδες έργο του στο ελληνικό λαϊκό τραγούδι :

ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΙΔΗΣ

Πρόσφυγας γεννήθηκε
στη Νέα Ιωνία,
από παιδί στην εργατιά
σε σκάρτη κοινωνία.

Δεν εκτίμησε τα πλούτη
σ' όλη τη ζωή ετούτη.
Ήταν σεμνός και ευγενής,
φιλότιμος κι ειλικρινής.

Τίμησε τον ιδρώτα του
με ήθος και αξίες,
που οι γονείς του δίδαξαν
με κόπο και θυσίες.

Πολλοί εκμεταλλεύτηκαν
το Στέλιο κι αναδείχτηκαν.
Ψηλά πατώματα ανέβηκαν,
μα αγάριστα του φέρθηκαν.

Με γνήσια λαϊκή φωνή,
ουράνια, χαρισματική
τραγούδησε την ξενιτιά,
τ' άδικο και τη λησμονιά.

Φεύγοντας από τη ζωή,
όλους αυτούς τους συγχωρεί.
Δεν κράτησε κανενός κακία
στην άδικη την κοινωνία.

Σε κάθε φτωχογειτονιά
τα λόγια του παρηγοριά.
Στο εργοστάσιο, στο γισπί,
δίνει κουράγιο, υπομονή.

Θα υπάρχει σε χαρά και λύπη,
δε θα μας εγκαταλείπει.
Θα ζει αιώνια στις καρδιές
του κόσμου τις πονετικές.

20.03.2012

© Θώδης Κωνσταντίνος

© Thodis Konstantinos